

Het antwoord der Vlissingsche Courant aan den heer DIRK DONKER CURTIUS.

In een vorig nummer deelden wij eenen brief mede, door den heer DONKER CURTIUS aan de redactie der *Vlissingsche Courant* geschreven. De redactie der *Vlissingsche Courant* antwoordt daarop in haar 140ste nummer: »Zoo als Uw Wel Edel Gestrengte te regt geloofde, was de »toezending van eenige nummers harer courant een bewijs van lofzending »niet alleen, maar van volkomen *overeenstemming* met uwe wijze van »zien, ten aanzien der gebreken, welke onze tegenwoordige staatsre »geling aankleven. — — —

Maar, — vervolgt de redactie — »ongeacht dit alles verraste ons toch »de verschijning van uw *protest*. Toen wij het wel gezien hadden, »moesten wij ons vereenigen met de klagten over het verkeerde daarin »aangewezen, en met de wenschen naar herstel van dit laatste, doch het »wilde er maar niet bij ons in, dat het gebezigde *middel* geschikt zou »moeten zijn, om het beoogde doel te doen bereiken. *Vooreerst* toch, heb »vele wapenen werden daardoor in handen gegeven aan de vrienden van »het bestaande of van teruggang, om de voorstanders van verbeteringen, »van revolutionaire gevoelens verdacht te maken, wapenen waarvan dan »ook terstond zoo gretig en ruimschoots gebruik is gemaakt.

»Ten anderen, welke magt kon er bevoegd geacht worden, om de 55 »wettig gekozen vertegenwoordigers van hunne betrekking vervallen te »verklaren?»

Op deze twee bedenkingen meenen wij der *Vlissingsche Courant* een voldoende antwoord te kunnen geven.

Vooreerst, wat de doelmatigheid van het protest des heeren DONKER CURTIUS aangaat, — wat was het doel daarvan? Eene impulsie te geven, leven te wekken; — en dit heeft de brief aan alle vrienden van vrijheid en orde onmiskenbaar gedaan. Meent men waarlijk dat de kundige man zich veel meer van zijnen vaderlandslievenden stap voorstelde? Dat hij van de slaperige natie plotseling massa's van protesten en petitiën verwachtte? Ach neen; daartoe kende hij de *flaauwen in den lande* te wel. Maar er moesten eenige vurige woorden worden gesproken; er moest hard worden geslagen op den steen, om er eenige vonken uit te drijven; *vonken*, want men wist zeer wel dat de steen geen *vlammen* werpt. Maar als gij rilt van koude, en rondtast in de klamme duisternis, zult gij hem dan laken, die, met zijne overtuiging dat gij licht behoeft en warmte, u vuur bezorgen wil uit den steen? Zult gij hem laken, omdat hij, wagende zich de handen te schaven, stuk te slaan misschien, den steen hard aantast? Zult gij hem laken; omdat gij uit zijne pogingen slechts vonken, niet de weldadige vlam, die gij zoudt wenschen, komen zaagt? Nog eens, het heilzame vuur ontspringt wel uit den steen, maar ontspringt er uit bij vonken; niet steenen en steenen en steenen, maar eene vonk, en nog eene, en weder eene, — ziet gij, zoo krijgt men de vlam; het weldadige vuur dat u licht zal geven en warmte.

Maar gij twijfelt; — neen, zegt gij, het zijn niet de tintelende vonken die het vuur zullen geven; het zijn de rustige stoffen, daartoe met moeite verzameld, het hout in de bosschen geveld. Ook dat heeft men noodig, voorzeker. Doch moet er dan niet, om licht en warmte te krijgen van het hout, *alvorens* menige vonk de duisternis hebben doortinteld? — Gij dankt hem, die hout aanbrengt; — het zij zoo. Maar vergeet daarom hem niet die de vonken sloeg, en u daardoor overtuigde dat gij vuur zoudt behoeven; die het aanbrengen des houts iets meer deed zijn dan nuttelooze moeite.

Wapenen, zegt gij, werden er door het protest in handen gegeven aan de vrienden van de bestaande misbruiken en van teruggang zelfs; deze maakten er gretig gebruik van tegen de voorstanders van verbeteringen, welken zij revolutionaire gevoelens aantegen. — Mogelijk; maar die wapenen, hoe ellendig! en die handen, hoe erbarmelijk zwak! — Men heeft het gekras van kraaijen gehoord; doch die kraaijen, zoo zij slagting brengen en rouw, het is onder de Pygmaïsche mannen:

Ἀνδρῶσι Πυγμαῖοσι Φοῦσι καὶ κηδε Φερούσαι.

Ten anderen: Welke magt, vraagt gij, kon er bevoegd geacht worden om de 55 wettig gekozen vertegenwoordigers van hunne betrekking vervallen te verklaren? — Welke magt? die der ontbinding, de *force majeure* der noodzakelijkheid; of zoo gij wilt, de grondwet zelve, krachtens welke de 55 vertegenwoordigers gekozen waren. De grondwet toch behelsde eene resolutoire voorwaarde, eene *conditio sine qua non*. Meer dan de helft, meer dan 55 leden der Tweede Kamer moeten er, volgens hare uitdrukkelijke bepaling, tegenwoordig zijn, zal er omtrent eenige zaak een

besluit kunnen worden genomen. En de grondwet bepaalde zoo striet mogelijk, en liet allen bezweren: *bij geene gelegenheid en onder geen voorwendsel hoegenaamd* van haar te zullen afwijken of toestemmen dat er van afgeweken wierd. Zoodra het dus beslist was dat er geene mogelijkheid meer bestond om de grondwet stipt naar te komen, moest men besluiten: de grondwet is onmogelijk geworden, zij is dus vervallen, en met haar het mandaat en de eed der vertegenwoordigers; want het onmogelijke is niemand gehouden. De onmogelijkheid om het mandaat te vervullen, ziedaar de magt, welke de vertegenwoordigers van hunne betrekking vervallen verklaarde.

Maar wie, meent de *Vlissingsche Courant*, welke mensch kon bevoegd geacht worden om die verklaring uit te spreken? Ieder Nederlander. Elk deelgenoot van het vorig contract. De koning, in de eerste plaats, had het kunnen verklaren, en tevens het voorstel doen: of en hoep men hem de souvereiniteit laten wilde. De *Vlissingsche Courant* spreekt hier van een gevaarlijk antecedent; er beslaat geen gevaar, als men de zaak uit haar waar oogpunt beschouwt. De koning kan niet zeggen: de grondwet is vervallen; en nu wil ik zonder grondwet over u heerschen; gelijk wij reeds meermalen hebben aangetoond; evenmin als de natie zeggen kan: de grondwet is vervallen, en nu zult gij ons regeren gelijk wij goedvinden. Neen; men moet wederzijds overeenkomen omtrent een nieuw verbond. Zeker, er moest provisoir worden geregeerd, en wij vinden het zeer juist dat dit geschiedde zoo overeenkomstig mogelijk met de bepaalde wijze; maar dit moest slechts *provisoir* geschieden, *ad interim*, totdat er een nieuw verbond gesloten was.

Verre van ons dat wij eenige verandering zouden begeeren in de dynastie; en wij gelooven niet dat iemand die begeert. Maar wij begeeren eenige veranderingen in het grondwettig contract, en wij wilden de gelegenheid niet verzuimen om die op eene vreedzame en wettige wijze te eifangen. Wij ontkenen de grondwettige bevoegdheid van 55 om te doen wat 110 doen moesten. En dit deden wij geenszins om den staat in verwarring te brengen; geenszins, gelijk sommigen zich schijnen te verbeelden, om eene theoretische thesis staande te houden; maar wij deden het met een practisch en zeer practisch doel, te weten, om de verlangde hervormingen te bekomen. Indien wij bij de 55 gezindheid en energie hadden verwacht om die aan de natie te bezorgen; zoo ware het ons zeer onverschillig geweest of eene vergadering van 55, dan wel eene van twee- of tienmaal 55, die hielp daarstellen. En om te toonen hoe weinig wij aan eene theoretische thesis hechten, zoo verklaren wij ons bereid om te capituleren, mits de natie die hervormingen in het staatsregt erlange, welke met ons de geheele oppositie vraagt: de regtstreeksche verkiezingen en zamenstelling der Staten-Generaal overeenkomstig het ontwerp, waaraan ook de *Vlissingsche Courant* hare goedkeuring hechtte; de vrijheid van drukpers, grondwettig en onschondbaar gewaarborgd; de ministeriële verantwoordelijkheid; de openbaarheid van financiën; de gelijkheid van allen voor de wet; en volle vrijheid van godsdienst, voor zoo verre zij de maatschappelijke orde en de regten van anderen niet krenkt.

De voorwaarden, welke wij aanbieden, zijn de verlangens der geheele oppositie; zij hechte zich eenparig aan dezelve, en blijve er eenparig op aandringen, dagelijks met meer en meer kracht en meer en meer bijval; — dan zal de koning ze niet weigeren; want de oppositie, of zeggen wij, *de constitutionelen*, die reeds lang het overwigt hebben van redenering, zullen ook spoedig het overwigt hebben van het getal; en *de vaderlijken* zijn reeds zoo belagchelijk gemaakt, dat niemand weldra meer vaderlijk zal willen heeten.

Wij hebben het regt op onze hand; want wij vorderen of stipte nakoming van het grondwettig verbond, of, indien zoodanige, bezworene nakoming onmogelijk is geworden: gemeenschappelijke daarstelling van een nieuw contract, tusschen al de betrokkene partijen. Wij hebben redenering en energie op onze hand; al het talent is vrijzinnig of wordt het; — en met zulke uitzigten zouden wij de schoone toekomst op het spel zetten, en onvoorwaardelijk eene constituërende bevoegdheid erkennen, die ons wellicht weder eene even vaderlijke toekomst openen zou?

Neen, wij willen meer doen voor de natie dan babbelen en zuchten, als zij verhougert aan de tafel der hoop, met de gouden maar ledige schotels. Hebt gij eenmaal volmagt gegeven, met wat regt zult gij dan klagen, als men u weder ledige schotels geeft?

Bedenk toch wat gij doen wilt. Ziet gij als het schaap, zoo reken op den scheerder. Herinner u liever de Evangelische les: Weest onschuldig als de dave, maar voorzigtig als de slang.

Σὺ δὲ ἄριστος ἐστὶς ἀπὸ πάντων τῶν ἀνθρώπων
Ὅχι ὡς τὸν ἄσπετον βροτόν.

ZWEDEN.

Stockholm, 15 nov. Bij eene openbare kennisgeving, die in de kerken der hoofdstad van den kansel afgelezen werd, zijn de algemeene rijksstanden tegen den 14den januarij 1840 ten rijksdage opgeroepen. De verlegenwoordiging van Zweden bestaat, overeenkomstig de staatsregeling, uit verschillende standen: 1°. uit den adelstand, van wiens familiën elke eene stem heeft, die ook bij volmagt op een anderen adelijke kan worden overgedragen; in dier voege dat deze stand gewoonlijk door 4 à 500 leden uit het gezamenlijk getal der 1200 bestaande adelijke geslachten vertegenwoordigd wordt; — 2°. uit de geestelijkheid, welke bij verkiezing uit alle kerspelen des lands 50 à 60 leden zendt, behalve de bisschoppen, die altijd stemgerechtigd zijn; twee gevolmagtigden uit elke der beide universiteiten en eenen van de academie der wetenschappen; — 3°. uit de burgers der steden en de eigenaars van ijzergroeven, die te zamen ongeveer 50 gevolmagtigden hebben; — 4°. uit den boerenstand, ongeveer 100, door kiezers gekozen. Deze vier standen hebben geene gemeenschappelijke vergaderzaal, maar raadplegen en besluiten in vier verschillende kamers. Slechts als drie, en in sommige gevallen, de vier standen het eens zijn, worden de besluiten als door de rijksstanden goedgekeurd beschouwd. (L. A. Z.)

DUITSCHLAND.

Frankfort, 23 nov. De Oostersche vraag, die reeds een geruimen tijd het onderwerp van levendige discussie was, is dit niet meer. Algemeen houdt men zich thans overtuigd, dat deze aangelegenheid geene kiem van ernstige Europese geschillen in zich draagt, maar rijp is voor eene vreedzame beslechting, en eerlang op deze wijze bijgelegd zal worden.

(Pr. St. Z.)

PRUISSEN.

Keulen, 27 nov. Z. M. de koning der Belgen zal morgen, waarschijnlijk tegen den avond, hier aankomen. De koning bestijgt te Biberich het voor deze reis gehuurde Keulsche schip *De graaf van Parijs*. (Köln. Z.)

ENGELAND.

Londen, 26 nov. Het bericht, vrijdag 11. door den *Morning Chronicle* medegedeeld, wegens de toetreding van den Shah van Perzië tot al de vorderingen van Groot-Brittanje, is vervolgens door de overige dagbladen bevestigd; de ministeriële hebben er bijgevoegd, dat het gouvernement dezelve tijding ontvangen heeft.

— Als eene voorbereiding voor de aanstaande hervorming in de brievenpost, is van gouvernementswege bekend gemaakt, dat er, na den 5den december aanstaande, geen onderscheid meer zal gemaakt worden tusschen enkele en dubbele brieven, zoo als tot hertoe geschiedde; maar dat het postgeld betaald zal worden naar evenredigheid van het gewigt der brieven.

Het enkele postgeld van binnenlandsche brieven is provisioneel bepaald op vier stuivers; doch voor de buitenlandsche brieven blijft het zoo als het nu is. Voor het overige twijfelt men zeer, of de buitenlandsche brieven wel zullen deelen in het voorregt van den één-stuivers-post, waarvan men de invoering met januarij aanstaande verwacht.

Londen, 27 nov. In de omstreken van Newport en Cardiff was het, volgens de laatste berichten, weder ver van rustig, en men had noodig geacht versterking van troepen naar laatstgenoemde plaats te zenden.

— De uitgebreide gevangenis te Monmouth is zoo opgevuld met angeklagden wegens den jongsten Chartistischen opstand, dat men genoodzaakt zijn zal, diegenen, die nog dagelijks gearresteerd worden, naar elders te brengen.

— De hoofden der Chartisten laten geene pogingen onbeproefd om het noorden van Engeland in opstand te brengen. Te Manchester en in de meeste steden van Yorkshire trachten zij het werkvolk op te ruïnen, en hier en daar zijn geheime vergaderingen gehouden.

FRANKRIJK.

Parijs, 27 nov. De drukpers dezer hoofdstad houdt zich bijkans uitsluitend bezig met den Hattischerif van den sultan, waarbij het inwendig beheer van Turkijë op geheel andere grondslagen wordt gevestigd, dan dit tot dusverre het geval was. De correspondentiën uit Konstantinopel komen daarin overeen, dat zij het nemen van dezen belangrijken maatregel toeschrijven aan den invloed van *Beschid-pacha*, die zich, te Parijs en Londen, met de Europeesche denkbeelden heeft gemeenzaam gemaakt, en aan dezelve alsnu in de raadslagen van *Abdul-Medschid* eene beslissende overhand heeft weten te verzekeren. Het is waarschijnlijk, dat dit voorbeeld voor de andere volken in het Oosten niet zal verloren gaan. Een dagblad, dat zich gewoonlijk door eene zeer gematigde toon onderscheidt, en volstrekt niet van eene te groote overhelling naar het revolutionaire beginsel is te beschuldigen, gelooft, dat eerlang eene algemeene beweging in den zin der Westersche beschaving zich in Perzië en in Egypte, en veelligt nog verder, zal openbaren. De *National*, daarenboven, geeft te kennen, dat het verleenen aan de Turken van eene soort van constitutie, waardoor de onbepaalde opperheerschappij van den grooten heer wordt beperkt en bekoort, gelijk staat met eene omwenteling, en tevens eene geheele verplaatsing van de onderlinge betrekkingen der Oostersche staten moet te weeg brengen. Dat het nieuwe Turksche Charter, zegt dit dagblad, slechts ten halve zijne beloften vervulle, en het grootste deel der aan de regering van den Egyptischen onder-koning onderworpen volken zullen zich spoedig onder den scepter van den Sultan scharen. De constitutionele acte van

3 november bedreigt niet alleen de plannen voor de toekomst van *Mehemed-Ali*, maar de vervulling van de daarin vervatte beloften zoude op eene niet minder ernstige wijze de ontwerpen van Rusland in den weg staan. Volgens genoemd dagblad, zoude het ook niet onmogelijk zijn, dat keizer *Nikolaas* alsnu de schepen en troepen, die sinds tien jaren zoo herhaaldelijk den meester van Konstantinopel te hulpe gestaan hebben, ter dienste van *Mehemed-Ali* stelde. De *Gazette de France* ziet in de hervorming van het Ottomanische rijk, door middel van eene constitutie, waarin de gelijkheid van allen voor de wet en de vrijheid van godsdienst de hoofdbeginselen zijn, eene abdicatie van het Islamismus en den triomf van het evangelie.

— In brieven uit Smyrna wordt gemeld, dat er meerder hoop bestaat op het treffen van schikkingen tusschen Turkijë en Egypte, en wel op deze voorwaarden:

Aan *Mehemed-Ali* en zijne afstammelingen zou de erfelijke heerschappij over Syrië en Egypte worden verzekerd; Aleppo en Candia zouden na den dood van den pacha aan de Porte terugkeeren, die nu dadelijk in het bezit zou gesteld worden van de districten Tarsus en Adana.

Mehemed, zegt men, wil hierin toestemmen, mits *Achmed-pacha*, admiraal der Turksche vloot, gouverneur van Adana en Taurus wordt. De vloot moet aan den sultan worden teruggegeven.

— De dagbladen drijven reeds den spot met de *Daguerrotyp*, gelijk met alles wat te Parijs gerucht maakt. Een derzelve verhaalde dezer dagen dat een echtgenoot, die reden had om zijne vrouw te mistrouwen, zich tegen haar van een Daguerrotyp bediend heeft. Op eene landpartij stond zij met eenen minnaar aan het venster, in bijzonder teeder onderhoud. De beleedigde echtgenoot slorg in de verte zijne *camera obscura* op, en daguerrotypede de trouwloosheid zijner vrouw, zoodat iedereen terstond het minnend paar erkende. Op dit nieuwe bewijsstuk zou een scheidingsproces worden gegrond.

BELGIE.

Brussel, 28 nov. Onze dagbladen houden zich heden bezig met de uitgifte van valsche bankbriefjes van de algemeene maatschappij tot bevordering der volksvlijt. Men heeft als vervaardiger dier valsche bankbriefjes gearresteerd eenen Brusselschen kantoorbiedende, *Charlier* genaamd, terwijl zekere weduwe *Scarron Cado*, die dezelve hier en daar uitgaaf of trachtte uit te geven, almede in hechtenis is genomen. Uit een berichtje, door de *Société générale* in sommige der dagbladen geplaatst, blijkt intusschen, dat het getal der in omloop gebrachte valsche bankbiljetten van 500 frs. slechts vijf bedraagt, dat zij geheel met de hand zijn nagemaakt, zoo dat iemand, in het allerminst in zaken bedreven, dezelve niet zou hebben aangenomen.

— Te Gent wordt door een aantal advokaten geprotesteerd tegen hetgeen men de onwettige vervolgingen tegen den heer *Metdepenninge* noemt. In eene door hen gehouden vergadering werd een opstel van protest, van den heer *Rolin*, goedgekeurd en door velen geteekend.

— Uit Parijs meldt men gisteren het volgende: »Op het oogenblik van het verzenden van dezen brief, worden de bureaux van het dagblad *le Capitole* bestormd door agenten van het gezag en eeren commissaris van politie, die al de papieren en correspondentiën met de meeste nauwkeurigheid doorsnuffelen. Onderscheiden leden der redactie zijn in hechtenis genomen.»

— De koning wordt van zijne Duitse reis vrijdag te Luik verwacht, waar hij bij den gouverneur der provincie zal afstappen. Zaterdag moet Z. M. te Brussel aankomen.

— De heer *d'Herbigny* heeft zich doen kennen als den schrijver van het oproerig artikel, waarover de uitgever van den *Messenger de Gand* in regten vervolgd wordt.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 28 nov. Gedurende de afwezigheid van den raad van gezantschap, den directeur van het entrepôt te Amsterdam, *J. J. Rochussen*, is met de interimaire waarneming in laatstgemelde betrekking belast de controleur bij 's rijks entrepôt aldaar, *H. L. Schollevarger*.

's Gravenhage, 29 nov. Naar men verneemt, hebben de hofdame mevrouw van Goltz en de kamerheer baron *C. van Nagell van Nederhemert*, onlangs, hun afscheid van het hof genomen. Aan welke oorzaak dit toe te schrijven is, weet men niet. Sommigen brengen dit afscheid in verband met de geruchten, die onlangs over zekere zaak in omloop zijn geweest en waarvan het regte nog altijd tot de geheimen behoort.

— Naar men verneemt zijn bij de regering bereids de antwoorden in gereedheid gebracht op de bedenkingen, welke in de afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (s. s.) gemaakt zijn, ten aanzien van de onderscheidene bij dezelve aanhangige ontwerpen van wet. Men verzekert, dat er, onder anderen in het ontwerp der leenings-wet, eenige veranderingen gebracht zijn. Sommigen betwijfelen echter, of dezelve wel van belangrijken aard zullen wezen.

— Men verzekert, dat jhr. *Bareel*, in der tijd luitenant-kolonel bij het 1ste bat. 1ste afd. mobiele Zuid-Hollandsche schutterij, eerlang met het kommando over een deel of het geheel der schutterij onzer residentie zal worden belast.

Arnhem, 30 nov. Het krankzinnigenhuis te Palermo, op Sicilië — als dus loest men in een reisverhaal van den hertog van *Ragusa* — wordt bestuurd door den baron *Pisani*, en is het voorwerp van bewondering en van studie voor den menschevriend, als eene geheel eenige inrigting van dien aard, en een meesterstuk van verlichte menschenliefde. Kalmte en welvaart heerschen in hetzelfde; geen enkel middel van geweld wordt er aangewend, en de heer *Pisani* heeft eene zedelijke kracht geschapen, die voldoende is, om het noodige gezag tot handhaving der orde onder de ongelukkigen te bewaren. De arbeid houdt hen bezig en draagt het zijne bij om hunne denkbeelden te verbeteren; er is bijna niemand, die niet nuttig is voor het huis. Twee vijfden worden genezen, eene opmerkelijke evenredigheid, die hetgeen men elders ziet overtreft. Een wonderling middel, dat bij de minst krankzinnigen met goed gevolg gebruikt wordt, bestaat daarin, dat men hen als oppassers van andere krankzinnigen gebruikt. Men laat twee tot eene bepaalde bezigheid uitgaan, en elk der twee is belast om

zijnen medgezel te bewaken, aangezien, zegt men hem, hij alleen de verstandige is. De een bewaakt den anderen en geen van beide vertoont zijne zwakheid. Het vak der opvoeding brengt dergelijke uitwerkingen voort. Door een jong mensch te herinneren, wat hij doen kan, wat hij gelden kan, wat zijne gesteldheid hem oplegt, verheft hij zich dikwijls tot de hoogte zijner pligten; wanneer men tot de troepen dikwijls spreekt van hetgeen zij vermogen, kan men hunnen moed verdubbelen; maar het is opmerkelijk dat dit middel, als geneesmiddel tegen de krankzinnigheid gebezigd, ook zulke heilzame gevolgen heeft. Het etablissement te Palermo, dat geheel en al eene uitzondering op dergelijke inrigtingen maakt, dat op goede beginselen en een stelsel van menschlievendheid gebouwd is, is eene groote weldaad voor de maatschappij. Het ware te wenschen, dat men elders van de ondervinding, die verkregen is, gebruik maakte, en dat de gouvernementen van Europa bekwame mannen derwaarts zonden, om den loop der behandeling na te gaan.

BEURSBERICHT.

van 29 november.

Holland Werkelijke schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $51\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$; dito 5 pCt. 97 $\frac{1}{2}$, 98, 97 $\frac{1}{2}$; Kansbiljetten $23\frac{1}{2}$; Amortisatie-Syndikaat $4\frac{1}{2}$ pCt. $93\frac{1}{2}$; Handelmaatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. $161\frac{3}{4}$, $162\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$; Oostindische leening 5 pCt. $95\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$; Oostenrijksche loten van 250 fl. 456; Kl. Columbianen Coup. f $3\frac{1}{2}$; Nieuwe Mexikanen Uitgestelde van 100 en 150 pond $8\frac{7}{8}$; Peru 6 pCt. van 100 pond 12; Coup. f $2\frac{3}{8}$; Ardoin Coup. november en mei $18\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$. Ondanks de vaste houding onzer binnenlandsche fondsen aan de Londensche beurs van jl. dinsdag, was de markt alhier daarin niet williger gestemd, en eenige soorten zelfs tot iets lagere prijzen verkrijgbaar.

Mengelwerk.

De schoone slaapster in het bosch.

XVII.

„Welk een lange droom, schoone slaapster, pijnigt u zoo zeer, dat gij uwe hand van mij terugtrekt, opdat ik geen deelgenoot van uwe gewaarwordingen zijn zoude,“ — zoo sprak ik en greep hare sneeuw witte hand; zij was koud en drukte de mijne krampachtig. Ik deelde nu weder in de droomen der schoone slaapster.

Let wel op, riep een man, wien eene groote schaar in halven cirkel omringde; het tooveren is uit de mode, sedert er geene straf op staat; maar het edele goochelspel heeft de dulvelskunstenaarijen vervangen; men goochelt in den schouwburg, men goochelt op de beurs, men goochelt in de staatsvergaderingen; en de schatkist is een groote goochel-zak geworden. — Ook vlei ik mij, na met de bekers te hebben gespeeld, met eene hand de volte te hebben geslagen, foulards te hebben verbrand, horologiën te morsel gestampt te hebben en ze als phoenixen uit de asch te hebben opgewekt, weldra tot het beheer der financiën te worden geroepen. — Ik heb mij daarop voorbereid, en zal u thans bezig houden met het cijfer-goochelspel; gij kent allen en hebt veel hooren spreken van de wonderlijke eigenschappen van het getal van negen, — maar dat is kinderpraat bij hetgeen ik vertoon. — Gij wilt zeker gaarne rijk zijn; wel nu, dat kost u geen de minste moeite: vermeerdering van schuld is nationaal vermogen; maak dus maar schulden en gij zijt rijk! Kom aan, zoo gezegd, zoo gedaan; geef mij de helft van het geld dat gij in uwen zak hebt, en ik zal u een briefje geven, dat is zoo goed als geld, en wij hebben toch eenen goeden duit bij elkanderen, daarvan betalen wij eerst het licht en den goochelaar, het overige blijft ons gemeenschappelijk vermogen. Let wel, toeschouwers, op het stuk; de eerste vrucht van de kunst is, dat het goochelspel u geen cent kost, en gij zoo rijk blijft als gij waart; wat zeg ik, — rijker wordt, want om uwe papertjes op waarde te houden, gebruik ik wat er na aftrek van de kosten van het spel overblijft, om u renten te geven van uw geld. Ja maar, riep er een, intusschen kan ik mijne koffij niet betalen ik had twintig centen in mijnen zak, moet er vijftien van betalen, en heb er nu maar tien over. Geene zwarigheid, riep de goochelaar, verkoop uw briefje van tien centen; wie biedt er geld voor? 50 percent geboden, niemand meer? tegen vijf centen verkocht. Nu kunt gij juist uwe koffij betalen, een ander kon zijn glas punsch niet betalen, een derde zijn boerham niet, zoodat er diverse verkoopers opkwamen; naar die mate daalden de briefjes, en werden dezelve tegen lagere prijs door de vetst gebeurde toeschouwers opgekocht. — Geeft wel acht, heeren en dames, op een der eerste regelen van het cijfer-goochelspel: die niets meer over heeft, heeft geen regt van spreken meer. — Die het meeste geld en briefjes heeft, wordt aangesteld tot betaalmeester der renten, en geniet een deel van het nationaal vermogen; als de kas ledig is wordt het spel hervat. — Komt, heeren en dames, het oogenblik is daar, geeft nu uwe briefjes, ik neem ze tegen de volle waarde aan, en nog eens de helft van uw geld; die briefjes heeft opgekocht, kan die in plaats van geld geven, alles neem ik tegen de volle waarde aan, en geef er een nieuw briefje voor: de betaalmeester heeft geen cent in geld te geven, zoo veel briefjes heeft hij tegen $\frac{1}{2}$ of $\frac{1}{4}$ van de waarde opgekocht. — Eerst de kosten van het spel er af, ziet nu welk een schoon spel is het cijfer-goochelspel; nu hebben wij al met 75 pCt. het primitief vermogen vermeerderd, want wat de goochelaar opsteekt blijft ook nationaal vermogen, en toch heb ik maar 75 percent afgevraagd; het is wel waar, er zijn er die niets meer over heb-

ben, maar die niets meer heeft mag niet medepraten. — Love het cijfer-goochelspel!

Nu verscheen een veel sierlijker gekleed persoon, met gouden en zilveren nestels en edelgesteenten opgetooid, en ik hoorde een vreeselijk misbaar van pauken en trompetten, en een daverend handgeklap verzelde zijne intrede.

Heeren en dames, wat gij tot dusverre hebt gezien is maar kinderspel, waarbij het aan elk in het oog springt, dat hem, die weinig heeft, niets meer overblijft en de rijksten hunne beurs maken met al hetgeen de minder rijken verliezen.

Ziet hier deze fraaije kist van cederhout, met gouden beslag. Achtjaren heeft een kunstenaar aan het daarstellen van dit achtste wonder der wereld gewerkt; in dezelve zijn duizend laden, en wat ik er in werp, daarvan vertoont zich in elke lade een stuk, zoodat het zich, al is er maar een stuk over, duizendmaal vertoont, en men nooit weet hoeveel er nog in de kist is; als men daar nu maar onophoudelijk inwerpt en onophoudelijk afhaalt, dan is er nooit gebrek; daar winnen de kleinen mede even als de grooten; HOKUS, POKUS, geeft nu maar uwe beste munt, gouden ganten bij voorkeur; kom aan, dat gaat goed; nu evenwel nog een woordje; hier is nog eene andere kist, deze is echter minder wonderbaar om hare verborgenheden als wel om hare diepte; dat is eene kist met papier, daar zijn uitgehaald de briefjes door mijnen voorganger uitgegeven en daar zal ik uithalen alle, die ik nog verder goed mogt vinden te maken, om de wonderkist beter te doen werken; vivat! Er is nu niets meer te denken; honderd percent en niet minder worden nu de briefjes verkocht; ook de minderen moeten niets verliezen en renten trekken: komt binnen maar, hier is de kist met duizend laden, daar houden wij de briefjes mede op prijs, betalen er de renten uit en houden nog geld over: al de kunst is maar om van tijd tot tijd er een penningsken in te werpen en geene twee laden gelijk open te doen. — Ziet, heeren en dames, werpt uw geld in het water, het zal zinken op den grond, en gij ziet het niet meer, en het is alsof het niet meer was; maar kondt gij het doen bovendrijven, het water zoude zijn als eene zee van zilver en goud.

En het liep storm naar de kist met duizend laden, en de goochelaar zat en schreef briefjes, en hij voer niet kwalijk bij het spel, en die de laden openmaakten ook niet; want het scheen dat het geld was als boter, en dat er altijd wat van aan de vingers bleef hangen; en men sprak van groote sommen gelds, maar als het op betalen aankwam, dan zag ik niets dan papier; alleen uit de kist kwam nog geld, ofschoon men soms wat langzaam de laden opende.

Maar, schoone slaapster, waarom zijt gij dan zoo ontsteld? Ik zie, zeide zij, HET EINDE VAN HET SPEL.

DBUKFEIL.

In het nummer van laatstleden zondag is, ten gevolge van een uitgevallen woord, een regel onverstaaubar geworden. In den eersten regel van het Fransche versje leze men het woord *cercueil* achter: *D'un sombre et froid*

Burgerlijke Stand.

Van 22 nov. tot 28 nov.

TE ARNHEM:

Gehuwd: D. van de VVall met N. Hendriks. — C. Pels met M. Tink, — P. R. Hoet met A. van der Kragt. — M. Klein met G. Peters.

Bevallen: G. Jansen, geb. Vreven, Z. — B. Smits, geb. Bussing, Z. — E. Evers, geb. Bous, D. — J. Fokkens, geb. Jansen, Z. — C. VV. M. Willemsen, geb. Schouten, D. — VV. C. Moonen, geb. Baars, Z. — M. van Doorwoulen, geb. Derksen, D. — A. van Iterson, geb. Bosch, Z. — J. Smit, geb. Stokvisch, Z. — C. Lap, geb. van Ingen, twee D. — C. M. Roelofs, geb. Willemsen, Z. — H. A. van Pelt, geb. Pex Wellens, Z.

Overleden: VV. Hellebrand, 2 m. — J. Jansen, 7 j. — M. Liefting, 58 j. — Doodgeb. Z. van E. J. Liesveld en H. A. de VVinkel. — P. Baars, Wed. van H. Janssen, 77 j. — G. Loos, 11 d. — S. Willemsen, 3 j. — G. J. Vissers, 3 w. — M. Zoeren, 21 j.

TE NIJMEGEN:

Gehuwd: A. Bloem met A. Verheijen. — A. Cornelissen met C. Cornelissen, *Bevallen*: M. L. H. Teenwissen, geb. Sax, D. — C. Vermeulen, geb. Elders, D. — E. Bronkers, geb. v. Makelenburg, D. — VV. J. v. Kessel, geb. Mulder, Z. — M. E. Riveaux, geb. Reggers, D. — A. E. Reijalt, geb. VVeiman, D. — J. v. Doorn, geb. Bok, D. — W. v. Munster, geb. Peters, Z. — J. Ernst, geb. Sengers, Z. — C. Broers, geb. Hendriks, D. — S. Herase, geb. Verberk, Z.

Overleden: J. Volgers, 6 j. — J. Hulsboom, geb. Huijbers, 72 j. — H. van Schaik, 10 j. — J. Hegman, geb. Moringh, 61 j. — F. S. Knipschild, 51 j. — P. VVeeren, 56 j. — C. T. v. Sorgen, 5 j. — L. L. Kock, 39 j. — G. Valk, geb. Melgert, 50 j. — G. Mös, 79 j. — J. M. Terbeijden, geb. Lorang, 89 j. — G. Gabriëls, 3 m. — G. C. Soentken, 6 j. — M. Ruita, 4 j. — J. Brando, 75 j. — H. Herts, 5 m. — A. Burgdorfer, 9 w.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: J. van der Maden met A. VV. Kok, *Bevallen*: VV. Beeker, geb. VVentink, Z. — A. C. van Beggren, geb. van den Billaar, D. — S. VV. Boon, D. — P. Nengerman, geb. Diseraad, Z. — A. Gerritsen, geb. van der Linden, Z. — A. Rijberg, geb. Doorspik, Z. —

J. M. van Eijsden, geb. van de Water, D. — B. Danner, geb. ten Have, D. —
W. M. van Zeben, geb. Bruinier, D.
Overleden: W. M. Kappetein, 1 j. — F. J. van Cronenberg, 9 m. —
C. G. A. Wolters, 17 j. — C. C. Voskamp, 1½ j. — E. Pasman, 5 j.

TE TIEL:

Gehuwd: P. Wennekes met E. Meeuwse.

Bevalien: A. Orlemans, geb. Peterse, Z. — C. Jürges, geb. Stembel,
D. — C. Brenkman, geb. Steures, D. — A. van Doesburg, geb. Verhoeren,
Z. — J. van der Heijden, geb. de Man, D. — D. Ligteijn, geb. de Heus,
Z. — W. C. Visser, geb. van Ooijen, D. — C. Spork, geb. Steur, D.
Overleden: Geene.

Waterhoogte te Arnhem

Den 30 Nov. 1 El 0 Palm 0 Duim; gewassen 3 Duim; gevallen 0 D

Advertentiën.

† † † BURGEMEESTER EN WETHOUDER
† † DEN DUS STAD NIJKERK zijn voornemens, op Dinsdag den 10den December 1839, des voormiddags ten 10 ure, in het Raadhuis, onder approbatie van den Raad, in het openbaar;

te Verkoopen:

- 1o. Eenige oude SCHUTTERS - MONTERINGSSTUKKEN;
- 2o. Eenige KRIBBEN, TAFELS, ONDER STEEKSELS, THERMOMETER, en andere HOSPITAAL-GOEDEREN;
- 3o. Eenige TEERTONNEN, BRANDHOUT en MESTSPECIE.
- 4o. Twee perceelen BOOMEN, langs den Oostkadijk.
- 5o. Eenige perceelen MÖDDER, aan den Westkadijk.

te Verpachten:

- 1o. De RECOGNITIE voor het gebruik van de MARKT, of het MARKTGELD over 1840.
- 2o. De private VISSCHERIJ in dezer Stads Haven en Vaart over 1840—1842. En

aan te Besteden:

90 PALEN, inlandsche DENNEN, 2 Palmen vierkant, en 5 El lang.

Aanwijzing der te verkoopen goederen zal geschieden door den Stads Arbeider PETER VAN ESSEN, en liggen de Voorwaarden van Verkoop, Verpachting en Aanstelling ter Secretarie ter visie.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
E. G. ARDE SCH,
Ter Ordonnantie,
J. FREZIE,
Secretaris.

Op Donderdag, den 19den December 1839, des voormiddags ten elf ure, zal, ten huize van den Kastlein TH. WOLTERS, te Emmerik, voor den tijd van zes jaren, ingaande den 1sten Mei 1840, in het openbaar worden VERPACHT: De BOUWHOEVE, Hartjesbouwstede genaamd, in eigendom toebehoorende aan den Heer HORTMAN, te Bislich, gelegen onder Spijk.

Informatiën, omtrent de verpachting-conditiën zijn bij den Ondergeteekende te bekomen.

Emmerik, den 26sten November 1839.

LANCELLE,
Advokaat en Notaris.

† † † In het jaar 1800 negen en dertig, den acht en twintigsten
† † November, ten verzoeke van Zijne Excellentie den Minister
† van Financiën van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, wiens bureaux gevestigd zijn te 's Hage, ter vervolging van den Heer Staatsraad Gouverneur van Gelderland, wonende te Arnhem, die ten dezen beiden domicilie kiezen ten kantore van den Heer Arrondissements-Inspecteur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnzen, te Arnhem gevestigd, binne Arnhem in de Koningstraat, Wijk F. N. 62, heb ik GERIT JAN ZEGERS, beëdigd Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Arnhem, en wonende aldaar in de Kooptstraat, Wijk B. N. 155, voor het loopende dienstjaar behoortlijk aanvrage om patent gedaan hebbende,

GEDAAGVAARD

JAN VAN GEMMEN, laatst Bakkersknecht, wonende te Lobith, doch sedert einigen tijd van daar vertrokken, zonder dat zijne tegenwoordige woon- of verblijf-plaats ontdekt heeft kunnen worden, en daarom, overeenkomstig het voorschrift van art. 4 n. 7 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, exploit doende en aan de hoofddeur van de Gheoorzaal der Arrondissements Regtbank te Arnhem, zitting houdende houdende op het Hof van Justitie aldaar, en op het parket van den Heer Officier van Justitie bij diezelfde Regtbank, gevestigd in datzelfde gebouw, sprekende aldaar met gezegden Heer Officier in den persoon van den Heer en Mr. FILIP SERRURIER, die het oorspronkelijke van dit mijn exploit met gezien heeft geteekend;

Om te verschijnen op Zaterdag den eersten Februarij 1800 en veertig, des voormiddags ten tien ure, ter rolle van correctionele zaken van de Arrondissements-Regtbank te Arnhem, zitting houdende op het Hof van Justitie te Arnhem.

Ten einde te hooren aanvoeren:

dat uit een proces-verbaal, opgemaakt den zevenden Februarij 1800 negen en dertig door J. W. KOFFERS, J. J. VAN DER VELDEN, Commiesen-Wakers bij den Rhijnscheepvaart, tevens dienstdoende als Commiesen der 2de Klasse, J. F. BANGERT, Commies te voet der 3de klasse bij de Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnzen, en G. PUBLIEK HUIZEN, Sloeproeijer bij de voormelde Administratie, alle gestationeerd te Lobith, beëdigd den achtsten en geregistreerd den negenden Februarij 1800 negen en dertig, komt te blijken;

dat de genoemde Ambtenaren den Gedaagde op den zesden Februarij 1800 negen en dertig, des avonds omstreeks acht uren, op de Hooge-weide in het Ellischeveld, in de Gemeente Lobith, hebben betrapt, dragende een pak, hetwelk later is bevonden te zijn een zak, inhoudende netto twaalf ponden ongebuild TARWEMEEL, gewaardeerd op twee gulden, ongedekt, met het gevorderde biljet,

dat de Gedaagde daardoor heeft overtreden art 59 der Wet op het Gemaal, van 29 Maart 1833, en bekoopen de straffen, bij dat artikel, in verband met art. 61 derzelfde wet, bedreigd;

En op die gronden te hooren concludeeren:

Dat het der Regtbank moge behagen:

1o. den Gedaagde, ter zake voorschreven, schuldig te verklaren aan de overtreding der aangehaalde Wetsbepalingen:

2o. den Gedaagde te veroordeelen, om aan den eischer te betalen eene boete van vijftien gulden;

3o. de aangehaalde twaalf ponden Tarwemeel, ten behoeve van den eischer, verbeurd te verklaren;

4o. den Gedaagde te veroordeelen in al de kosten der bekeuringen van dit Regtsgeeding.

Van dit exploit heb ik een afschrift aangeplakt aan de hoofddeur voormeld, en een ander afschrift overgegeven aan den Heer Officier voornoemd; terwijl een derde afschrift zal worden aangekondigd in de Arnhemsche Courant.

De kosten zijn: drie gulden vijf en vijftig centen.

(get) G. J. ZEGERS,
Deurwaarder.

Voor getrouw afschrift:
G. J. ZEGERS,
Deurwaarder.

† † † Op Donderdag den 5den December 1839, des voormiddags
† † ten elf ure, zal men, aan het Magazijn in de Koningstraat,
† te Arnhem, publiek voor kontant geld verkoopen:
§ Eene partij DEKENS en LAKENS van het MILITAIRE NACHTLEGER, en wat verder zal worden opgebracht. — Alles een uur voor den verkoop te zien.

† † † Men vraagt te Koop eenen volwassen en trouwen
† † WACHT- of BULHOND van groot ras, liefst
§ een' Reu.

Adres, met gefrankeerde brieven, onder letter X, bij de Boekhandelaars D. K. MULLER & COMP. te Arnhem.

S. L. JACOBS, in het Magazijn van Galanteriën bij de Velperpoort, te Arnhem, heeft een uitmuntend assortiment NIEUWIGHEDEN en SPEELGOEDEREN, geschikt tot SINT-NICOLAAS-GESCHENKEN, ontvangen. — Door het gevorderde Saisoen worden de in voorraad zijnde TAFEL-LAMPEN tot de juiste fabrieksprijzen uitverkocht; alle nommers BOUGIES DE L'ETOILE, à f 1 per half Nederlandsch pond, en f 0,95 per 5 halve Nederlandsche ponden, zijn wederom ontvangen, benevens vele soorten van TOEREN, HANDSCHOENEN, enz. enz.

Postwagen-Onderneming

VAN

A. LIJSEN, te Zutphen.

Dienst tusschen Zutphen en Arnhem,
vice versa.

De Ondergeteekende berigt, dat, te beginnen op Maandag den 2den December 1839, dagelijks, des voormiddags om elf uur, ten zijnen huize, in het Logement de Groote Zwaan, vertrekken zal eene Diligence naar Arnhem, die in correspondentie zal staan met de Diligence-dienst van van Gend en Loos, welke des middags ten 2 ure van Arnhem vertrekt over Amersfoort naar Utrecht, en over Naarden en Muiden naar Amsterdam.

Vertrekt van Arnhem naar Zutphen:

Dagelijks, des middags ten 4 ure, en komt aldaar tijdig genoeg aan, om des avonds nog met de Diligences van andere Ondernemingen naar Deventer en Zwolle, naar Ruurlo, Groenlo en Winterswijk verder te kunnen reizen.

De Kantoren zijn:

Te Zutphen bij den Ondernemer, in de Groote Zwaan;

Te Dieren bij BRINKHORST, in de Kroon;

Te Arnhem bij P. HOLTHAAS, in den Gouden Leeuw.

Zutphen, den 30sten November 1839.

A. LIJSEN.